

केनचिन्निर्वर्त्यते तत्किं सदृशोपादानेन . न च व्रीहिसदृशवाद्ब्रीहिफलं नी-
 वाराः साधयतीति वाच्यम् यदि तथा स्यात्तदा व्रीहिभिर्विकल्पेरेनेकार्थत्वात् १)
 यववत् न चैतदिष्टम् . तेन सगुणासम्भवे विगुणोऽप्याग्नेयचोदनार्थः कर्तव्य
 इति कृत्वा द्रव्यान्तरोपादानम् तत्र च सदृशासदृशयोर्नास्ति विशेषः । त-
 स्मान्न सदृशोपादानमित्येवं प्राप्ते ब्रूमः । फलार्थिना यथाश्रुतं व्रीह्यादिद्रव्यकं
 कर्म प्रक्रान्तम् तादृशस्यैव फलसाधनत्वेन श्रवणात् तस्य व्रीह्यभावेऽङ्गहान्या
 फलाभावात्तदलस्योत्सर्गे प्राप्ते शिष्टाचारानुमितात्प्रारब्धेन यजेतैवेत्येवम्भूताद्वच-
 नात्समाप्तिर्विधीयते । सा च समाप्तिर्यादृशः क्रतुः प्रक्रान्तस्तादृशस्य विधीयते
 नान्यादृशस्य । तत्र च प्रक्रान्ते क्रतौ व्रीह्याद्याकृतिर्यागसाधनं स्वाश्रयभूतं द्रव्यं
 परिहिन्दत्यङ्गतां २) प्रतिपद्यते । तथैव व्रीहिगता ये विशेषा दीर्घशूकत्वादयस्ता-
 न्परिहिनन्ति . तेऽपि च क्रियायाः साधनमेव . न ह्यव्याप्रियमाणेष्ववयवेष्ववयवी
 व्यापृतः सम्भवति . व्रीहिसोमादिषु च पेषणादिविधानादवयवानामेवाङ्गत्वम्
 नावयविकत्वात् ३) . ज्ञात्या च स्वाश्रयवत्तदवयवानामप्युपलक्षणसम्भवाद्यतिस्त-
 दवयवाश्च सर्वेऽएव क्रियाङ्गतया विधीयन्ते । तत्र यद्यपि नीवाराकृतिर्व्यक्तिश्च
 व्रीहिजातेर्व्यक्तेश्चान्या तथाप्यन्ये बहवो धर्मा व्रीहिसमानास्तेषु विद्यन्ते . [अतः]
 श्रुतैकदेशसम्पत्तये तेऽवश्यमुपादेयाः न हि सम्भविनस्त्यागो युज्यते . ये तु
 असमाना नीवारगतास्तेऽनङ्गान्तरीयकत्वादुपादीयन्ते न तूपादित्तया ४) त-
 स्मात्तदुपादानमदोषः । अतो यदि सदृशं प्रतिनिधीयते ततस्तेषामवयवानां कि-
 यतो लभ्यन्ते ज्ञातिमात्रमवयवान्तरं च परित्यक्तं भवति . असदृशोपादाने पुनः
 समस्तपरित्यागः स्यात् . अतो व्रीहिशास्त्रमपि यथासम्भवमुपपादयितुं सदृशोपा-
 दानम् . एवं च सुसदृशलभाभे मन्दसदृशं नोपादेयम् सुसदृशे बह्ववयवानुग्रहात् ।
 तदाह त्रिकाण्डे मण्डनः कार्ये ५) त्रूपैस्तथा पर्णैः क्षीरैः पुष्पैः फलैरपि गन्धै-
 रसैः सदृग्राह्यं पूर्वालाभे परं-परमिति । तस्मात्साधूक्तं सामान्यतः प्रतिनि-
 धिः स्यादिति । तदुक्तम् यथोक्तवस्त्वसम्पत्तौ ग्राह्यं तदनुकारि यत् यवा-

१) °ल्पेरेने° २. २) ? परिहिन्दत्यङ्गतां २. ३) ? नावयविनत्वात् २. ४) ? ते नांग-
 तरीयत्वादुपादीयन्ते न त्रूपा° २. °तरीयकत्वा° २. ५) ? कार्ये २.